

การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการลดและหยุดสูบบุหรี่ในผู้ป่วยจิตเภท

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการลดและหยุดสูบบุหรี่ในผู้ป่วยจิตเภท

DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR SMOKING
REDUCTION AND CESSATION IN SCHIZOPHRENIA PATIENTS

ธีรวิทย์ คล่องใจ 4736918 NSMH / M

พย.ม. (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ประภา ยุทธไตร, พย.ค., รุ่งนภา ภาณีรัตน์, Ph.D.

บทคัดย่อ

เนื่องจากพบว่าผู้ป่วยจิตเภทชายที่เข้ารับการรักษาในสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระยาติคุณุหรี่มากกว่าร้อยละ 70 ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการลดและหยุดสูบบุหรี่ในผู้ป่วยกลุ่มนี้ โดยพัฒนาตามขั้นตอนการดำเนินการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ของโพลิต และเบค (Polit & Beck, 2008) โดยการสืบค้น และรวบรวมหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เหมาะสมกับประเด็นปัญหาพบงานวิจัยที่มีคุณภาพ 5 เรื่อง เป็น Randomized Controlled Trial 1 เรื่อง Quasi-experimental 1 เรื่อง One group repeated measured 1 เรื่อง One group pretest-posttest 2 เรื่อง นำมาวิเคราะห์สังเคราะห์แล้วสร้างเป็นแนวปฏิบัติการพยาบาล หลังจากนั้นนำไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ได้แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อการลดและหยุดสูบบุหรี่ในผู้ป่วยจิตเภท ซึ่งประกอบด้วยการบำบัด 6 ระยะ ดังนี้ คือ ระยะที่ 1 การสร้างแรงจูงใจในตนเองในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ระยะที่ 2 การทำให้ยึดมั่นในคำสัญญา ระยะที่ 3 การเรียนรู้ฝึกทักษะในการจัดการกับสถานการณ์เสี่ยงต่อการกลับไปสูบบุหรี่ ระยะที่ 4 การกำหนดวันลดและหยุดสูบบุหรี่ ระยะที่ 5 การติดตามและส่งเสริมความสามารถในการควบคุมตนเอง และระยะที่ 6 การวางแผนการป้องกันการกลับไปสูบบุหรี่ซ้ำและปรับแบบแผนการดำเนินชีวิตที่สร้างสรรค์ การประเมินความเป็นไปได้ของการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลไปใช้ มีแนวโน้มที่จะเป็นไปได้เนื่องจากวิธีการบำบัดนี้ตอบสนองนโยบายของสถาบันฯ ที่เป็นเน้นการส่งเสริมสุขภาพ (health promotion hospital) ข้อเสนอแนะ ในการนำแนวปฏิบัติไปใช้ ควรมีการศึกษานำร่อง เพื่อประเมินความเหมาะสมของกระบวนการบำบัด และประเมินผลลัพธ์ แล้วปรับปรุงให้เหมาะสมก่อนนำไปใช้จริง และควรมีการพัฒนาแนวปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มคุณภาพ การบริการให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

คำสำคัญ: ผู้ป่วยจิตเภท / การลดและหยุดสูบบุหรี่ / แนวปฏิบัติการพยาบาล

THE DEVELOPMENT OF A CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR SMOKING REDUCTION AND CESSATION IN SCHIZOPHRENIA PATIENTS**THEERAWIT KLONGCHAI 4736918 NSMH/M****M.N.S. (MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)****THEMATIC PAPER ADVISORY COMMITTEE: PRAPA YUTTATRI, D.N.S.,
RUNGNAPA PANITRAT, Ph.D. (NURSING)****ABSTRACT**

This study found that the prevalence of cigarette consumption in male schizophrenia patients at Somdet Chao Praya institute of Psychiatry was more than seventy percent, and led to interest in developing a nursing practice guideline for smoking reduction and cessation in this group of patients. The four stages of an evidence-based practice model by Polit and Beck (2008) were used as a framework for this study. The collection and evaluation of evidence was carried out using one relevant randomized controlled trial, one quasi-experiment, one group with three repeated measures, and two pretest-posttest studies on independent groups. The content of each study was analyzed, synthesized, and presented as evidence-based knowledge which then was validated by three experts. The guidelines were modified according to the experts' recommendations and the nursing practice guidelines were promulgated for smoking reduction and cessation in schizophrenia patients consisting of the six following phases: 1) Self motivation to change behaviour, 2) Consistent commitment, 3) Learning and skill training of risky situation for relapse smoking management, 4) Determination of smoking reduction and cessation rate, 5) Follow up and self efficacy controlling improvement, 6) Relapse smoking prevention planning and improved creative lifestyle. The potential for successful implementation of the practice guidelines will depend upon the policy of hospital that focus on health promotion. The recommendations for using the guidelines would be to conduct a pilot study in order to evaluate the process of appropriate treatment and the outcome, and then to improved proper guideline before final implementation. The guidelines will have to be continually developed in order to improve the quality of service.

**KEY WORDS: SCHIZOPHRENIA PATIENT / SMOKING CESSATION AND
REDUCTION / NURSING GUIDELINE**

129 pages